

2017-05-29

Justitiedepartementet

Polisenheten

Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 8 – 9 juni 2017

Dagordningspunkt 17 rådets dagordning och 2 gemensamma kommittén

Rubrik: Schengens informationssystem (SIS)

a) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) **på området in och utresekontroller**, och om ändring av förordning (EU) nr 515/2014 samt upphävande av förordning (EU) nr 1987/2006 (**Första läsningen**)

Interinstitutional file: 2016/0408 (COD)

b) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) **på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete**, om ändring av förordning (EU) nr 515/2014 samt upphävande av förordning (EU) nr 1986/2006, rådets beslut 2007/533/RIF och kommissionens beslut 2010/261/EU (**Första läsningen**)

Interinstitutional file: 2016/0409 (COD)

c) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) **för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna** (**Första läsningen**)

Interinstitutional file: 2016/0407 (COD)

=Policydebatt

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Faktapromemoria 2016/17:FPM58

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: information till justitieutskottet den 21 februari 2017

Bakgrund

I december 2016 presenterade kommissionen tre nya förslag till förordningar som rör Schengens informationssystem, SIS. Två av dessa ska ersätta nu gällande reglering (Förordning (EG) nr 1987/2006 om användning av SIS vid kontroller av tredjelandsmedborgare som inte uppfyller villkoren för inresa eller vistelse i Schengenområdet resp. rådets beslut 2007/533/RIF om användning av SIS för polissamarbete och straffrättsligt samarbete). Den tredje förordningen rör användning av SIS för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna och syftar till att utväxla och följa upp information om återvändandebeslut.

De nya förordningsförslagen syftar till stor del till att anpassa lagstiftningen till gällande dataskyddsbestämmelser, tekniska förbättringar som ska underlätta för slutanvändarna, ökade krav på statistik och en utvecklad användning av biometri. Det ska t.ex. bli möjligt att göra sökningar i systemet på fingeravtryck. Tidigare har man endast kunna använda fingeravtryck för att bekräfta en träff i systemet. Dessutom ökas tillgången till systemet för EU-myndigheterna Europol, Eurojust och Frontex. Den tydligaste förändringen är förslaget att införa återvändandebeslut. I dag registreras personer som utvisas ur ett Schengenland och där det finns ett återreseförbud. Men genom det nya förslaget ska också återvändandebeslut registreras i SIS så snart det har fattats. På så vis ska den beslutande medlemsstaten dels få en bekräftelse på att beslutet blivit verkställt genom att personen har lämnat unionens territorium, dels få information om personen istället för att lämna Schengen beger sig till ett annat medlemsland. Syftet är att täppa till det informationsglapp som finns idag när det gäller återvändandebeslut. Se vidare i faktagrupp 2016/17:FPM58.

Under våren har en första läsning av förslagens samtliga artiklar genomförts på tjänstemannanivå. Vid RIF-rådet ska ministrarna ha en policydebatt om de tre förslagen.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Gränskontroll

Artikel 77(2)(b) och (d) liksom 79(2)(c) fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Brottsbekämpande

Artikel 82(1)(d), 85(1), 87(2)(a) och 88(2)(a) fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Återvändande

Artikel 79(2)(c) fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Beslut fattas i samtliga fall enligt ordinarie lagstiftningsförfarande, vilket kräver kvalificerad majoritet i rådet samt enighet med Europaparlamentet.

Svensk ståndpunkt

Regeringen är generellt positiv till åtgärder som leder till att öka säkerheten inom EU och Sverige. Syftet med de föreslagna förbättringarna i SIS är att öka säkerheten genom att förbättra systemets funktioner och dess användning. Regeringen är därför positiv till de förslag som nu presenterats.

Regeringen är också positiv till åtgärder som strävar efter att säkerställa ett välordnat och effektivt återvändande.

Sverige stödjer sedan tidigare åtgärder för bättre användning, förbättrad funktionalitet samt ökad informationskvalitet i existerande

system. Som alltid ska hänsyn tas till både effektivitet, integritet och kostnadsaspekter.

Europaparlamentets inställning

Förslaget diskuterades i LIBE-utskottet den 30 mars och fick då stöd av EPP, S&D, ECR och ALDE. EPP, ECR och ALDE var tveksamma till användningen av nationella kopior av SIS. S&D betonade att grundläggande rättigheter måste skyddas när så stora mängder uppgifter lagrades.

Förslaget

Ordförandeskapet har ännu inte informerat något närmare om dagordningspunktens behandling vid RIF-rådet.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

SIS II-rådsbeslutet om polissamarbete och straffrättsligt samarbete har i svensk rätt genomförts genom lagen (2000:344) och förordningen (2000:836) om Schengens informationssystem. Kommissionens förslag innebär att rådsbeslutet ska ersättas av en förordning. Eftersom förordningen på området för polissamarbete och straffrättsligt samarbete kommer att bli direkt tillämplig i medlemsstaterna kommer den, om förslaget genomförs, att ersätta lagen och förordningen om Schengens informationssystem. För att kunna tillämpa de tre föreslagna förordningarna kan vissa bestämmelser behöva anpassas och det kan även vara nödvändigt med kompletterande bestämmelser. Omfattningen av ändringarna kräver ytterligare analys.

Ekonomiska konsekvenser

Kommissionen har inte genomfört någon konsekvensanalys beträffande något av förslagen. Förslagen om gränskontroll och brottsbekämpande samarbete bygger på ett antal genomförda utvärderingar av det existerande systemet, bland annat inom ramen för den rullande Schengenutvärderingsmekanismen och på den ovan nämnda utvärderingsrapporten. Förslaget om återvändande utgör en utvidgning av tillämpningsområdet för SIS. Det bygger på en förstudie och åtföljs av en separat finansiell redogörelse. Finansieringen av alla

tre förslagen ska i sin helhet ske genom inre säkerhetsfonden, där medel redan har budgeterats för detta.

Flera av förslagen kommer, om de genomförs, att medföra en ökad administrativ börda men också en ökning av antalet ärenden hos medlemsstaternas myndigheter.

Regeringens utgångspunkt är att kostnaderna för EU-budgeten och för statsbudgeten ska hanteras inom befintliga ramar.

Övrigt

-